

G. OCHRANA PŘÍRODY A KRAJINY V SEKTOROVÝCH POLITIKÁCH KRAJE

Za sektorové politiky Jihočeského kraje lze považovat všechny koncepční materiály, které Jihočeský kraj zpracoval nebo zajistil jejich zpracování a které řeší komplexně celkový rozvoj kraje (případně části území kraje), nebo některou specifickou problematiku na území kraje (např. cestovní ruch). Základními koncepčními materiály, řešícími komplexně celkový rozvoj kraje, jsou jednotlivé územní plány velkých územních celků (ÚP VÚC) a Program rozvoje územního obvodu Jihočeského kraje (PRK).

Koncepční materiály Jihočeského kraje

Územní plány VÚC:

Českobudějovická sídelní regionální aglomerace, + změna č. 1 + změna č. 2 (koncept)
Táborsko, + změna č. 1
Českokrumlovsko I
Českokrumlovsko II (koncept)
Písecko-Strakonicko, + změna č. 1
Orlická nádrž
Šumava
Blanský les
Novohradské hory
Javořická vrchovina
Jihočeský kraj (koncept)
Jindřichohradecko
Prachaticko (koncept)
Pravý břeh Lipna

Program rozvoje územního obvodu Jihočeského kraje + Akční plány
Územní energetická koncepce
Koncepce snižování emisí a imisí znečišťujících látek
Plán odpadového hospodářství
Regionální surovinová politika
Plán rozvoje vodovodů a kanalizací
Systém podpory EVVO a informování veřejnosti o stavu životního prostředí
Strategie rozvoje cestovního ruchu
Koncepce rozvoje tělovýchovy a sportu
Program obnovy krajských komunikací
Socioekonomický profil kraje
Generel NR-R ÚSES

Rozpracované koncepční materiály Jihočeského kraje

Koncepce protipovodňové ochrany na území Jihočeského kraje.
Strategie zemědělského hospodaření na území Jihočeského kraje
Strategie rozvoje lesního hospodářství na území Jihočeského kraje

Ve výše uvedených koncepčních materiálech byly identifikovány vazby ke koncepci ochrany přírody a krajiny. Tyto vazby jsou vyhodnoceny v následujícím textu. Vlastní text koncepčního materiálu je psán *kurzívou*, náš komentář normálním písmem.

Dne 1.1.2007 nabyl účinnosti nový stavební zákon č. 183/2006 Sb., který v § 187, odst. 2) upravuje převod záměrů ze schválených ÚP VÚC do zásad územního rozvoje kraje.

„Krajský úřad prověří plány velkých územních celků z hlediska aktuálnosti jednotlivých záměrů a splnění kritérií jejich nadmístního významu. Záměry vyhovující uvedeným hlediskům převezme bez věcné změny do návrhu zásad územního rozvoje projednaných s dotčenými orgány“.

Program rozvoje územního obvodu Jihočeského kraje + Akční plány

Program rozvoje územního obvodu Jihočeského kraje (PRK) vytýčil jako 6. problémový okruh ochranu životního prostředí. V jeho rámci stanovil základní strategickou vizi ochrany životního prostředí:

„Pečovat o přírodní potenciál kraje a jeho jedinečnost v evropském kontextu v duchu trvale udržitelného rozvoje.“

Strategickou vizi konkretizuje strategický cíl:

„Udržovat, chránit a vytvářet esteticky vyváženou, ekologicky stabilní a trvale produkční krajinu, pečovat o cenná území a tím se i podílet na zajišťování podmínek pro fyzicky a duševně zdravý život obyvatel.“

Podporované aktivity byly rozděleny do třech opatření:

1. *Ochrana a využívání vodních zdrojů*
2. *Ochrana ovzduší a nakládání s odpady*
3. *Ochrana a revitalizace krajiny*

Pro koncepci jsou významné cíle opatření č. 3 Ochrana a revitalizace krajiny. Jedná se o následující cíle:

- *Zvýšení biodiverzity a celkové ekologické stability krajiny*
Tento cíl je zcela v souladu s koncepcí ochrany přírody a krajiny.

- *Zvýšení ekologického uvědomění obyvatel*
Tento cíl je zcela v souladu s koncepcí ochrany přírody a krajiny.

- *Zvýšení ekologické stability lesa a posílení jeho mimoprodukčních funkcí*
Tento cíl je zcela v souladu s koncepcí ochrany přírody a krajiny.

- *Zvýšení retenční a akumulační schopnosti krajiny z hlediska vodního režimu*
Posílení přirozené retenční a akumulační schopnosti krajiny je cílem ochrany přírody a krajiny. Koncepce ochrany přírody a krajiny klade důraz především na posílení mimoprodukčních funkcí lesních ekosystémů. Také doporučuje realizaci vodních nádrží vhodné velikosti a polopřirozeného až přirozeného charakteru nekolidujících se stávajícími přírodními a krajinnými hodnotami. Naopak nesouhlasí

s prosazováním výstavby nádrží dle Plánu hlavního povodí ČR (Směrného vodohospodářského plánu) především na území ZCHÚ a lokalit Natura 2000.

- *Zamezení nevhodné urbanizace volné krajiny*

Tento cíl je zcela v souladu s koncepcí ochrany přírody a krajiny.

- *Omezování dopadů těžby nerostných surovin na krajinu a životní prostředí*

Tento cíl je zcela v souladu s koncepcí ochrany přírody a krajiny.

- *Zachování půdní úrodnosti*

Zachování půdní úrodnosti ano, ale na základě vhodných způsobů hospodaření na zemědělské půdě a bez použití velkého množství průmyslových hnojiv a přípravků na ochranu rostlin.

- *Zvýšení atraktivity krajiny pro cestovní ruch*

Rozvoj cestovního ruchu v Jihočeském kraji se objevuje prakticky ve všech koncepčních materiálech (např. VÚC Jihočeského kraje). Je zřejmé, že pro ochranu přírody a krajiny není nadměrný rozvoj cestovního ruchu pozitivní. Ochrana přírody a krajiny preferuje spíše šetrný cestovní ruch (soft tourism), který více respektuje životní prostředí, před masovou turistikou. Podrobněji se problému budeme věnovat v Návrhové části Koncepce.

Koncepce ochrany přírody a krajiny věnuje také pozornost vodním, lesním a zemědělským ekosystémům. V těchto okruzích PRK stanovuje následující cíle, které souvisí s ochranou přírody a krajiny:

Vodní ekosystémy

- *Zlepšení jakosti povrchových i podzemních vod*

Tento cíl je zcela v souladu s koncepcí ochrany přírody a krajiny.

- *Zlepšení vybavenosti venkovských a turistických sídel technickou infrastrukturou*

Výstavba kanalizací a ČOV přispívá ke zlepšení kvality vod je přínosem pro ochranu přírody a krajiny.

- *Zvýšení atraktivnosti území pro podnikání a cestovní ruch*

Viz. předchozí odstavec

- *Snížení rizika povodní a jejich případných následků*

Tento cíl je zcela v souladu s koncepcí ochrany přírody a krajiny. Koncepce ochrany přírody a krajiny preferuje pasivní formy protipovodňové ochrany. Odmítáme jednostranné podporování výstavby dalších vodních nádrží dle Plánu hlavního povodí ČR (Směrného vodohospodářského plánu) především na území ZCHÚ a lokalit Natura 2000

- *Snížení zdravotních rizik*

Odstraňování starých rizikových ekologických zátěží a lokálních znečištění, ochrana vodních zdrojů patří mezi aktivity podporované také Konceptí ochrany přírody a krajiny.

- *Vytvoření podmínek pro stabilizaci a rozvoj obhospodařování tekoucích vod, rybníků a vodních nádrží vč. hmotných investic, vzdělávání, osvěty a propagace*

Souhlasíme s údržbou řek a potoků ve smyslu odstraňování padlých stromů, odbahňování, revitalizací říčních toků. Naopak nesouhlasíme s technickými úpravami toků (narovnávání koryt, betonování koryt, břehů), které lze provádět pouze v odůvodněných případech (ohrožení majetku, zdraví lidí).

- *Rozvoj chovu ryb a vodních živočichů*

Koncepce ochrany přírody a krajiny nepodporuje intenzifikaci rybářství, které představuje zvýšený nárůst rybích obsádek v nádržích a s tím související nárůst eutrofizace a znečištění vod.

- *Rozšíření možností využití vodních ploch a toků (např. využití hydroenergetických potenciálů, rekreační využití, využití pro lázeňství a zdravotnictví) při respektování ochrany přírody a krajiny*

Veškeré uvedené aktivity musí být v souladu s ochranou přírody a krajiny. U těchto aktivit vždy záleží na konkrétním místě, na konkrétním projektu. Za nepřijatelné považujeme výstavbu velkých vodních děl, za rizikové lze považovat všechny aktivity zasahující do vodního režimu krajiny a rozvoj masové turistiky.

Zemědělské ekosystémy

- *Prosadit posílení financování mimoprodukčních funkcí zemědělství ze strany krajských orgánů a státu*

Koncepce ochrany přírody a krajiny podporuje extenzifikaci zemědělství, což představuje také podporu mimoprodukčních funkcí zemědělství.

- *Diverzifikace a stabilizace rozvoje konkurenceschopného zemědělství a navazujícího potravinářství v závislosti na přírodních a socioekonomických podmínkách*

Koncepce ochrany přírody a krajiny podporuje tradiční zemědělství malých rodinných farem založené na soukromém vlastnictví a osobní zodpovědnosti a ekologické zemědělství. Jisté nebezpečí vidíme v pěstování nových nepůvodních druhů rostlin (plodin) a používání geneticky modifikovaných organismů (GMO). Za faktor, který dle našeho názoru narušuje stabilizaci zemědělství, lze označit nevhodně nastavenou dotační politiku.

- *Zachování krajiny a zlepšení životního prostředí za současné kompenzace újm a zvýšení podpory externalit.*

Zachování krajiny a zlepšení životního prostředí, které představuje určité omezení pro zemědělce a vyžaduje „údržbu“ krajiny, je zcela v souladu s ochranou přírody a krajiny.

Lesní ekosystémy

- *Zachování popř. zvýšení lesnatosti krajiny*

Tento cíl je v souladu s koncepcí ochrany přírody a krajiny.

- *Zvýšení ekologické stability lesů; trvale udržitelné hospodaření v lesích*

Tento cíl je v souladu s koncepcí ochrany přírody a krajiny.

- *Sladění ekonomických zájmů podnikatelských subjektů s požadavky ochrany přírody ve zvláště chráněných územích vytvořením systému kompenzací za způsobené újmy*

V koncepci ochrany přírody a krajiny je věnována pozornost zpracování a následné realizace LHP, které zajistí posun směrem k přirozené druhové skladbě, věkové struktuře a vyšší ekologické stabilitě lesních porostů přednostně na území ZCHÚ a v prvcích ÚSES. Problematice náhrad za ušlý zisk, včetně finančních podpory mimoprodukčních funkcí lesa se věnuje Strategie rozvoje lesního hospodářství Jihočeského kraje.

- *Zvýšení efektivity hospodaření u nestátních vlastníků lesa (při zachování plnění všech funkcí lesa)*

Z aktivit podporovaných PRK vyplývá, že se jedná především o poradenské aktivity a odborná školení o hospodaření v lesích. Při respektování a vysvětlování ekologických principů hospodaření v lese je tento cíl v souladu s ochranou přírody a krajiny.

- *Využití území atraktivních oblastí pro rozvoj turistiky (Šumava, Třeboňsko aj.)*

K rozvoji cestovního ruchu viz. výše.

- *Optimalizace struktury, stavu a péče o zvěř, rybí populace ve volných vodách a včelstva z hlediska vytváření přírodní rovnováhy*

Tento cíl je v souladu s koncepcí ochrany přírody a krajiny. Zdůrazňujeme termín optimalizace. Koncepce ochrany přírody a krajiny identifikovala možné ohrožení přírody a krajiny nadměrným počtem zvěře v lesích (škody především na listnáčích a jedli) a ryb v rybnících (následná eutrofizace rybníků).

Soulad/nesoulad s koncepcí ochrany přírody a krajiny

Základní nesoulad spatřujeme v jednostranné podpoře cestovního ruchu. Ochrana přírody a krajiny preferuje spíše šetrný cestovní ruch (soft tourism), který více respektuje životní prostředí, před masovou turistikou. V Jihočeském kraji existují lokality, které vyžadují usměrnění případně vyloučení cestovního ruchu. Jedná se především o cenné biotopy nacházející se ve zvláště chráněných územích.

Nelze též souhlasit s nárůstem chovu ryb intenzifikací všech stávajících nádrží.

Cíle PRK v oblasti ochrany přírody a krajiny a v souvisejících oblastech (zemědělství, rybářství, lesnictví) jsou kromě výše uvedených připomínek v souladu se závěry Koncepce ochrany přírody a krajiny. Podrobnější návrhy opatření a doporučení budou zpracována v Návrhové části Koncepce.

Územní energetická koncepce

Územní energetickou koncepcí navržená opatření se zaměřují, v oblasti související s koncepcí ochrany přírody a krajiny, zejména na:

- *Využití, rekonstrukci a rozvoj regionálních energetických sítí a zdrojů*
- *Využití obnovitelných zdrojů a úspor energie*
- *Podporu řešení problémů zásobování energiemi ve venkovských oblastech*
- *Rozvoj regionálních energetických sítí, který je nezbytným předpokladem pro rozvoj podnikání (dostatek energie v daném místě).*
- *Zřízení nových průmyslových zón, které není možné bez dostatečného energetického zajištění.*
- *Rozvoj energetických sítí (elektrifikace a plynofikace) ve venkovských oblastech, tak aby bylo možné zajistit napojení odběratelů ve venkovském prostoru za přijatelných podmínek*
- *Budování energetických sítí mimo oblasti soustředěné zástavby s pomocí státu a kraje*
- *Zajištění dostatečného zdroje energie pro bytovou výstavbu*
- *Vytápění bytové výstavby ušlechtilými formami energie (zemní plyn, elektrická energie) šetrnými k životnímu prostředí*
- *Využití obnovitelných zdrojů energie v bytové výstavbě a zavádění nových technologií (sluneční energie, tepelná čerpadla, kotle na biomasu ...)*
- *Podporu úspor energie v bytové výstavbě*
- *Podporu plynofikace venkova, která má výrazný dopad do sociální sféry – umožňuje starším občanům využívat bytový fond k trvalému bydlení*

Soulad/nesoulad s koncepcí ochrany přírody a krajiny

Podpora využití obnovitelných zdrojů energie a především úspora energie je v souladu s ochranou přírody a krajiny. Nesoulad spatřujeme v podpoře výstavby nových průmyslových zón, kde preferujeme využití lokalit typu „brownfield“ před dalším zábořem půd. Jako problematické jeví budování nových energetických sítí, které představují výrazný zásah do krajinného rázu (nadzemní sítě) případně biotopů. Před vytápěním el. energií a zemním plynem upřednostňujeme vytápění s použitím tepelných čerpadel a solárních panelů. Jednoznačně nejhorší je vytápění pevnými palivy.

Koncepce snižování emisí a imisí znečišťujících látek

Hlavní cíle Programu ke snižování emisí zahrnují:

- *dosáhnout k roku 2010 doporučených hodnot krajských emisních stropů pro Jihočeský kraj (stanovených nařízením vlády č. 417/2003 Sb.)*
- *dosáhnout cestou omezování emisí příslušných látek udržení nebo zlepšení stávající kvality ovzduší na území regionu a zamezení rizika překračování platných emisních limitů*

- *dosáhnout cestou omezování emisí oxidů dusíku a VOC cílových imisních limitů pro ozón*

Hlavní cíle Programu ke zlepšení a udržení kvality ovzduší Jihočeského kraje obsahují:

- *udržet nízkou úroveň imisního zatížení území Jihočeského kraje,*
- *udržet kvalitu ovzduší v oblastech, pro něž je uplatňován imisní limit na ochranu ekosystémů a vegetace,*
- *omezit k roku 2010 výměru oblastí, na kterých jsou překračovány cílové imisní limity pro ozón.*

Soulad/nesoulad s koncepcí ochrany přírody a krajiny

Vytýčené cíle jsou v souladu s koncepcí ochrany přírody a krajiny.

Plán odpadového hospodářství

Strategické směry a cíle POH Jihočeského kraje:

1.Strategický směr: Management odpadového hospodářství

Strategické cíle:

- *Uplatnit integrovaný přístup v rozvoji odpadového hospodářství v rámci zpracování plánovacích dokumentů.*
- *Realizovat systémová opatření využitím dostupných nástrojů s cílem preference projektů směřujících k naplnění priorit.*
- *Rozvíjet regionální databázi informací o odpadovém hospodářství v souladu s požadavky legislativy a potřebami orgánů veřejné správy.*
- *Posílit systémový přístup v kontrolní činnosti nakládání s odpady.*
- *Prohloubit environmentální vzdělávání, výchovu a osvětu.*

2. Strategický směr: Předcházení vzniku odpadů, omezování jejich množství a nebezpečných vlastností

Strategické cíle:

- *Snižovat měrnou produkci odpadů nezávisle na úrovni ekonomického růstu, maximálně využívat odpady jako náhrady primárních přírodních zdrojů a minimalizovat negativní vlivy na zdraví lidí a životní prostředí.*
- *Snížit měrnou produkci nebezpečných odpadů o 20% do roku 2010 ve srovnání s rokem 2000 s předpokladem dalšího snižování.*

3. Strategický směr: Nakládání s vybranými odpady a zařízeními

Strategické cíle:

- *Odstranit odpady PCB a zařízení s obsahem PCB nebo jejich dekontaminaci do roku 2010.*
- *Zvyšovat množství zpětně odebraných odpadních olejů a jejich využití na 38% hmotnostních do roku 2006 a na 50% hmotnostních do roku 2012.*
- *Zvyšovat množství sebraných olovených akumulátorů a jejich předání k materiálovému využití.*
- *Zvyšovat množství sebraných použitých přenosných baterií na 100 g na obyvatele za rok do roku 2006.*
- *Zvyšovat energetické využití bioplynu z čistíren odpadních vod s odpovídající produkcí kalů.*
- *Zabraňovat rozptýlu azbestu a azbestových vláken do složek životního prostředí.*
- *Zavést autorizovaný systém sběru a zpracování autovraků.*

4. Strategický směr: Recyklace odpadů*Strategické cíle:*

- *Zvýšit využívání odpadů s upřednostněním recyklace na 55 % všech vznikajících odpadů do roku 2012.*
- *Zvýšit materiálové využití komunálních odpadů na 50 % do roku 2010.*
- *Zvýšit množství odděleně sebraných vyřazených elektrických a elektronických zařízení z domácností na 4 kg na obyvatele za rok do konce roku 2006.*

5. Strategický směr: Ukládání odpadů na skládky*Strategické cíle:*

- *Snížit hmotnostní podíl odpadů ukládaných na skládky o 20 % do roku 2010 ve srovnání s rokem 2000 a s výhledem dalšího postupného snižování.*
- *Snížit maximální množství biologicky rozložitelných komunálních odpadů (dále BRKO) ukládaných na skládky tak, aby podíl této složky činil v roce 2010 nejvíce 75 % hmotnostních, v roce 2013 nejvíce 50 % hmotnostních a výhledově v roce 2020 nejvíce 35 % hmotnostních z celkového množství BRKO vzniklého v roce 1995.*

6. Strategický směr: Vytváření jednotné a přiměřené sítě zařízení k nakládání s odpady*Strategické cíle:*

- *Podporovat výstavbu takových zařízení, u kterých bude technicky a ekonomicky prokázána účelnost jejich provozování, jako nedílné součásti integrovaného systému nakládání s odpady v regionu a která budou v souladu s nejlepšími dostupnými technikami.*

Soulad/nesoulad s koncepcí ochrany přírody a krajiny

Vytýčené cíle jsou v souladu s koncepcí ochrany přírody a krajiny.

Regionální surovinová politika

Regionální surovinová politika se zabývá těžbou vyhrazených a nevyhrazených nerostů na území Jihočeského kraje, zásobami nerostných surovin, rekultivací vytěžených ložisek a střety s ochranou přírody a krajiny. Na území Jihočeského kraje se k 1.1.2003 nacházelo 126 výhradních ložisek nerostných surovin (z toho 47 těžených) a 46 nevýhradních ložisek nerostných surovin (z toho 21 těžených).

Významná je především těžba šterkopísků v CHKO Třeboňsko. Na území CHKO se nalézá celkem 27 ložisek, z toho 6 těžených. V předstihu před zpracováním materiálu Nerostný surovinový potenciál chráněných krajinných oblastí a limity jeho využití, CHKO Třeboňsko, MŽP a Gekon spol. s r.o., Praha 2002, a na jeho základě proto Správa CHKO iniciovala rebilanci zásob na ložiscích, která jsou ve střetu se zájmy ochrany přírody a krajiny. Většinou doporučovala převod volných zásob nerostu do zásob vázaných. V současné době jsou tyto rebilance a převody zásob dokončeny. Sladění aktuálních střetů mezi ochranou přírody a těžbou přispívá také přirozený pokles těžby, ke kterému došlo po roce 1990 v souvislosti se změnou ekonomických podmínek a s přijetím nové legislativy v oblasti ŽP. To se týká v CHKO Třeboňsko nejen těžby šterkopísků, ale rovněž využívání ložisek rašeliny.

V ostatních velkoplošných ZCHÚ není problém těžby surovin tak významný. Na území CHKO Blanský les se nachází celkem 9 ložisek nerostných surovin, z toho je 5 těžených. Nejvýznamnější jsou dvě ložiska stavebního kamene Plešovice-Holubov a Chvalšiny-Zrcadlová Huť. Na území CHKO Šumava se nachází jediné těžené ložisko stavebního kamene Bližná.

Hlavní úkoly a doporučení vyplývající z regionální surovinové politiky pro kraj jsou následující :

- *vybudování a průběžná aktualizace krajského surovinového informačního systému*
- *zavedení statistického sledování vývoje těžeb a zásob nerostných surovin na území kraje (krajské surovinové bilance)*
- *revize a aktualizace chráněných ložiskových území, realizace nutných správních kroků, digitalizace zjištěných údajů a jejich předání ČGS Geofondu k zpracování do map ložiskové ochrany*
- *vytvoření metodického pokynu pro zpracovatele územně plánovací dokumentace, vycházejícího z navržených závěrů krajské surovinové politiky*
- *zpracování analytické studie, zaměřené na zjištění hlavních center vzniku stavebních odpadů a na zefektivnění recyklace stavebních odpadů. Studie by měla být založena na analýze rozvojových záměrů kraje, životnosti panelové výstavby a vývoje základních ekonomických ukazatelů, podmiňujících konkurenceschopnost podnikatelských záměrů v této oblasti. Závěry studie by měly být promítnuty do ÚPD a do konkrétních projektů.*
- *zpracování analytické studie, zaměřené na zjištění hlavních center vzniku biologicky rozložitelných odpadů a na zhodnocení možností výstavby kompostáren a zařízení na energetické využití odpadů v okolí těchto center*
- *koordinace závěrů surovinových politik v rámci regionu NUTS II „Jihozápad“*

- *zpracování závěrů a doporučení vyplývajících ze surovinové politiky kraje do připravovaných ÚPD, popř. do doplňků již přijatých dokumentací*
- *zpracování studie hodnotící, které z opuštěných těžeben v Jihočeském kraji jsou vhodné pro ukládání inertních odpadů, součástí studie musí být inženýrsko-geologické a hydrogeologické posouzení vybraných lokalit.*
- *vypracování studie zaměřené na zhodnocení využití dosud netěžených ložisek stavebních surovin na území Jihočeského kraje. Součástí studie by mělo být hodnocení technologických vlastností suroviny na vybraných perspektivních ložiskách, jejichž využití nebrání významné střety s ostatními zákonem chráněnými zájmy.*
- *upřesňování trendů využití surovin (prvotních i druhotných)*
- *prohlubování poznatků o geologické stavbě území a jeho surovinovém potenciálu orientované na výzkum perspektivních nerostných surovin a jejich prognózních zdrojů*
- *zavádění a certifikace systémů environmentálního managementu (dále EMS) dle norem řady ČSN EN ISO 14000 v podnicích, zabývajících se těžbou a zpracováním nerostných surovin*

Soulad/nesoulad s koncepcí ochrany přírody a krajiny

Střety těžených ložisek nerostných surovin se zájmy ochrany přírody a krajiny jsou relativně dobře identifikované a příslušné orgány ochrany přírody mají dostatek podkladů pro svoji činnost. Těžbu na těchto ložiscích je možné v současných objemech považovat za akceptovatelnou. V případě těžby stavebního kamene v CHKO Blanský les upřednostňuje Správa CHKO koncentraci těžby a přesunutí těžebních aktivit na ložisko Plešovice-Holubov.

Nesoulad s koncepcí ochrany přírody a krajiny by mohl nastat při snahách o využití dosud netěžených ložisek. Zde mohou nastat zatím neidentifikované střety se zájmy ochrany přírody. Bylo by proto vhodné provést revizi všech ložisek na území Jihočeského kraje a v případě takového střetu navrhnout řešení situace jako v případě území CHKO Třeboňsko (rebalance ložisek a převody zásob mezi zásoby vázané). Obdobně by bylo vhodné posoudit aktuální stav i výhledové záměry u ložisek rašeliny, těžených průmyslově zejména pro zemědělské a zahradnické využití (v případě drobnější těžby rašeliny jako přírodního léčivého zdroje pro lázeňské účely nejsou zřejmě střety s ochranou přírody zásadní a lze zde nalézt soulad obou zájmů).

Dále bychom doporučili při hodnocení těžeben vhodných k ukládání inertních materiálů kromě inženýrsko-geologického a hydrogeologického posouzení vybraných lokalit také zohlednit hledisko ochrany přírody a krajiny. Je třeba si uvědomit, že řada opuštěných těžeben získala v důsledku postupující úspěchy novou přírodní kvalitu a stala se útočištěm zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů, v řadě případů se jedná i o vymezené skladebné prvky ÚSES. Zavádění systémů EMS je z hlediska ochrany přírody a krajiny pozitivní. Ostatní cíle Regionální surovinové politiky nemají přímou souvislost s Koncepcí ochrany přírody a krajiny.

Na území Jihočeského kraje je zastoupena i těžba rašeliny. Ta není horním zákonem klasifikována jako nerost a proto není zahrnuta do Regionální surovinové politiky.

Z hlediska ochrany přírody je však účelné sledovat ji společně s nerostnými surovinami. Je proto žádoucí doplnit obdobné údaje jako pro nerosty i pro rašelinu.

Plán rozvoje vodovodů a kanalizací

Plán rozvoje vodovodů a kanalizací obsahuje:

charakteristiku řešeného území

seznam výchozích podkladů

výpočet potřeby vody a produkce odpadních vod

zhodnocení současného stavu zásobení pitnou vodou a likvidace odpadních vod

návrh rozvoje vodovodů a kanalizací zpracovaný s výhledem do roku 2015.

Řešení je zaměřeno na:

splnění požadavků vyplývajících ze vstupu České republiky do Evropské unie,

stanovení podmínek pro zásobení pitnou vodou a likvidaci odpadních vod v obcích, které nejsou v současnosti vybaveny vodovodem a kanalizací.

návrh potřebných opatření pro zabezpečení provozu stávajících vodovodů a kanalizací v souladu se současnými technickými a provozními požadavky,

Soulad/nesoulad s koncepcí ochrany přírody a krajiny

Zpracovatelé kromě jiného navrhuji technická opatření u skupinových vodovodů a rekonstrukci vodovodní sítě. Rekonstrukce by měla, především u větších měst, začít „Vodním auditem“, který bude zaměřen na snížení spotřeby vody a na úspory vody v domácnostech a u velkých spotřebitelů. Stejně zpracovatelé přistupují i k problematice kanalizace. Z celého textu vyplývá snaha šetřit vodní zdroje a snižovat vypouštění znečištěných vod na minimum. Tato skutečnost je v souladu s požadavky ochrany přírody a krajiny.

System podpory EVVO a informování veřejnosti o stavu životního prostředí

- *Strategickým cílem environmentální výchovy, vzdělávání, osvěty a informování veřejnosti o stavu životního prostředí Jihočeského kraje je dosažení významných pozitivních změn v myšlení a chování lidí, které odpovídají požadavkům udržitelného života a rozvoje, a které se projeví šetrnějším přístupem obyvatel k životnímu prostředí. Takové změny budou významné pro prevenci škod na ŽP, jeho postupné zkvalitňování a pro aktivní zapojování veřejnosti do řešení všech uvedených aspektů životního prostředí.*
- *System výuky na všech typech škol i organizovaná mimoškolní činnost budou napomáhat vytváření hodnotového žebříčku pozitivního z hlediska ochrany a tvorby životního prostředí a výchově mladého člověka schopného globálního myšlení a příznivých občanských postojů.*
- *Veřejnost bude v dostatečné míře informována o stavu životního prostředí, o ekologických problémech i možnostech jejich řešení, bude se aktivně zapojovat do plánovacích i rozhodovacích procesů spojených s životním prostředím, bude informována o ekologicky únosných výrobcích a motivována k ekologicky šetrnému chování.*

- *Hospodářská sféra bude v širokém měřítku uplatňovat preventivní přístupy v ochraně životního prostředí a aktivně se podílet na řešení stěžejních problémů životního prostředí.*
- *Veřejná správa bude respektovat a aktivně prosazovat principy udržitelného rozvoje, bude disponovat kvalitním informačním zázemím, bude podporovat zapojování veřejnosti do plánovacích i rozhodovacích procesů a bude vytvářet motivační nástroje pro ekologicky šetrné chování veřejnosti i podnikatelské sféry ve svém správním území.*

Soulad/nesoulad s koncepcí ochrany přírody a krajiny

Vytýčené cíle jsou v souladu s koncepcí ochrany přírody a krajiny.

Strategie rozvoje cestovního ruchu v Jihočeském kraji

Prioritní oblasti: *Organizace a regionální management CR*
Infrastruktura pro CR
Produkty a služby
Lidské zdroje
Marketing a informační servis

K jednotlivým prioritám jsou navrženy konkrétní aktivity. Ochrany přírody a krajiny se dotýkají především aktivity uskutečňované v rámci priority Infrastruktura ČR a Produkty a služby.

Aktivity: *Podpora výstavby a modernizace infrastruktury pro volný čas nezávislé na počasí*
Podpora výstavby a údržby stravovacích a ubytovacích zařízení
Podpora výstavby jednotných informačních naváděcích systémů pro značení stezek, parkovišť
Podpora turistické dopravy a obslužnosti
Podpora standardizace služeb dle celostátních kritérií na regionální úrovni
Podpora aktivit směřujících k certifikaci kvality služeb ve všech oblastech cestovního ruchu
Podpora tvorby regionálních produktů s důrazem na produkty pro mimosezónní období
Podpora tvorby programů v oblasti venkovské turistiky, agroturistiky, lázeňství, incentivní a kongresové turistiky

Soulad/nesoulad s koncepcí ochrany přírody a krajiny

Podpora cestovního ruchu je prakticky ve všech koncepčních materiálech Jihočeského kraje. Ochrana přírody a krajiny není zcela proti rozvoji cestovního ruchu, i když většina aktivit cestovního ruchu (především masová turistika) je pro přírodu a krajinu riziková. Koncepce ochrany přírody a krajiny preferuje deklarované programy v oblasti venkovské turistiky a agroturistiky. Podrobněji se problematice cestovního ruchu bude věnovat Návrhová část koncepce.

Koncepce rozvoje tělovýchovy a sportu

Návrh konkrétních opatření pro orgány kraje, pro orgány obcí i ostatní subjekty z oblasti sportu:

- 1. Působit na vytváření příznivého společensko-politického, normotvorného a ekonomického rámce pro rozvoj tělovýchovy a sportu jak orgány kraje v samostatné působnosti, tak jednotlivými odbory krajského úřadu pod gescí odboru školství, mládeže a tělovýchovy.*
- 2. Podporovat činnost občanských sdružení organizujících tělovýchovnou, sportovní a turistickou činnost mládeže a dospělých, včetně aktivit zdravotně oslabených a handicapovaných občanů.*
- 3. Podporovat sportovní reprezentaci kraje jak na republikové tak na mezinárodní úrovni (zejména Dolní Rakousko, Horní Rakousko a Dolní Bavorsko), usilovat o vytvoření funkčního a efektivního systému péče o sportovně talentovanou mládež (včetně zdravotně postižené mládeže) a vytvářet pro ně potřebné podmínky.*
- 4. Zabezpečovat účinné pohybové aktivity školní mládeže v povinných školních i zájmových formách tělesné výchovy a sportu.*
- 5. Podporovat organizaci celostátních a mezinárodních sportovních akcí na území JČK při respektování zájmů ochrany přírody a životního prostředí.*
- 6. Vytvářet předpoklady pro účelnou investiční činnost v oblasti sportu, údržbu a provoz sportovních zařízení.*
- 7. Podporovat prostřednictvím veřejně právních institucí i ostatních médií propagaci individuálního i společenského významu tělovýchovy a sportu a idejí mezinárodního olympijského i paralympijského hnutí.*

Soulad/nesoulad s koncepcí ochrany přírody a krajiny

Za pozitivní vidíme podporu pravidelné údržby turistického značení pěších, lyžařských a cyklistických tras. Jako problematické se z pohledu ochrany přírody a krajiny jeví podpora velkých masových sportovních akcí.

Program obnovy krajských komunikací

Soulad/nesoulad s koncepcí ochrany přírody a krajiny

Výstavba nových komunikací je vždy v rozporu se zájmy ochrany přírody a krajiny. Nová komunikace představuje další zábor volné krajiny, fragmentuje krajinu, je novou bariérou pro obratlovce, narušuje krajinný ráz, podílí se na znečištění ovzduší a vod. Pro ochranu přírody a krajiny je přijatelnější rekonstrukce stávající silniční sítě, kde je možné některé nevyhovující parametry např. velikosti mostů, či počet propustků zlepšit.